

Tannhelsetjenester for eldre, langtidssyke og uføre i institusjon, hjemmesykepleie og ruspasienter.

Spørsmål fra Kontrollutvalget

Orientering om tannhelse for denne pasientgruppen

C1: pasienter i institusjoner

C2: pasienter som har tilbud i hjemmesykepleien

E1= personer i rusinstitusjon

E2 = personer i kommunal rusomsorg

Hvordan fungerer samarbeidet med fylkeskommunen?

- Hvordan kommunen sikrer oversikt over pasientgruppene og med riktig informasjon?
- Hvordan er oppfølging av pasienter fra tjenesteområdet Psykisk helse og rus?
- Hvordan fungerer oppfølgingen av personer med nedsatt funksjonsevne som mottar tjenestetilbud utenfor institusjon.

Hvem har rett til gratis tannhelsetjeneste

- ▶ **Institusjon:** Alle med langtidsopphold på institusjon, over 3 mndr, har rett til gratis tannhelsetjenester.
- ▶ Brukere med vedtak om helsetjenester i hjemmet. Helsetjenesten må mottas minst en gang i uken over tre måneder eller mer
- ▶ **Rusmisbrukere** har rett til gratis nødvendig tannhelsehjelp dersom:
brukeren har vedtak om tjenester fra kommunen hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven eller pasient- og brukerrettighetsloven i tre måneder eller mer
eller brukeren er under LAR-behandling (legemiddelassistert rehabilitering)

Lov om tannhelsetjeneste

§1-3 Omfanget av den offentlige tannhelsetjenesten

- ▶ *Den offentlige tannhelsetjenesten skal organisere forebyggende tiltak for hele befolkningen. Den skal gi et rettmessig og oppsøkende tilbud til:*
- ▶ A) Barn og ungdom fra fødsel til og med det året de fyller 18 år
- ▶ B) Psykisk utviklingshemmede i og utenfor institusjon
- ▶ C) Grupper av eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie
- ▶ D) Ungdom som fyller 19 eller 20 år i behandlingsåret
- ▶ E) Andre grupper som fylkeskommunen har vedtatt å prioritere
- ▶ F) Voksne over 20 år

Avtaler

- ▶ Har skriftlig overordnet samarbeidsavtale med fylkeskommunen
- ▶ Generell avtale, tannhelsetjenesten forplikter seg til å ta initiativ for årlige samarbeidsmøter på ledernivå
- ▶ Gjennomført felles møte i 2021 m k.sjef og To ledere i regionen (6 kommuner)

Informasjon

- ▶ Tannhelsetjenesten har laget informasjons og tilbudsbrev - til 3 hovedgrupper (ligger på TQM)

Rutiner for Helse og Velferd (TQM)

- ▶ Tjenestene har ansvar for bekjentgjøring av rettigheter og tilbud om gratis tannhelsetjenester.
- ▶ Tjenestene sørger for at Tannhelsetjenesten oppdateres på pasient/brukere som ønsker et tilbud fra Tannhelsetjenesten.
- ▶ Den/ de i tjenesten som kjenner pasient/bruker, skal samarbeide med Tannhelsetjenesten slik at behandling og oppfølging ivaretas på best mulig måte overfor pasient/bruker.
- ▶ Det er laget en grundig rutine som er felles for tjenestene om ansvar, rettigheter, oppgaver og hvem gjør hva (i TQM)

Psyk helse og rus

- ▶ Ved inntak av nye pasienter spørres det regelmessig om tannbehandling, og når det fylles ut erklæring om unntak fra taushetsplikt så er tannlege tema
- ▶ De ansatte bidrar med skyss eller tilrettelegging på andre måter der dette er nødvendig for å få gjennomført tannbehandlingen (etter individuell vurdering)
- ▶ To Psykisk helse og rus gjennomfører nå omorganisering og de dårligste pasienten er gruppert inn i en avdeling uavhengig av diagnose psykisk helse eller rus. Avdelingen (Oppfølgingsteamet) skal i 2022 bygge opp systematiske oppfølgingsløp, som omfatter oppfølging av psykisk helse og rusproblemer, men skal også sikre somatisk helse, ernæring og tannhelse.
- ▶ I løpet av 2022 vil tannhelseoppfølging bli satt i system og oppfølging hos tannlege/tannpleier vil inngå som en likeverdig del av et ordinært oppfølgingsløp.
- ▶ Det er ikke gode nok rutiner i dag som sikrer at tannhelse følges opp i henhold til vedtak på tjenester som gir rett til gratis tannhelsetjeneste

Tilrettelagte tjenester

- ▶ Ved vedtak om tjenester får brukerne informasjon om tannhelse tilbudet
- ▶ Alle får **regelmessig innkalling** fra tannhelsetjenesten og det registreres dato for tannlegebesøk i Gericca (journalssystem)
- ▶ **Innkalling kommer fra Tannklinikken** enten på brukers mobil, vakttelefonen eller pårørende. Stort sett er dette årlig om det ikke er andre behov.
- ▶ De **brukerne** som har et omfattende **behov følges av ansatte**. Dette vurderes individuelt.
- ▶ Når det gjelder brukere som bor hjemme hos foreldre og ikke mottar tjenester fra noen bo-tjeneste, er det ofte de foresatte som følger til tannlege.

Hjemmesykepleie

- ▶ Brukere/pasienter i hjemmetjenesten som mottar helsetjenester/hjemmesykepleie minimum ukentlig og i over 3 mndr (har vedtak på det) har rett på gratis tannhelsetjeneste.
Alle får informasjonsbrev med skjema som skal sendes til tannklinikken

HDO (er hjemmeboende)

- ▶ Alle beboere får informasjon og skjema om gratis tannhelsetjeneste.
- ▶ Primærkontakt til bruker eller pårørende bestiller time til tannbehandling, tannhelsetjenesten innkaller ikke.
- ▶ Tannhelsetjenesten gir tilbakemeldinger på tannstell og observasjoner etter tannlegekonsultasjon, legger ved rutiner på tannstell, der det er sykdom eller skader. Primærkontakt legger hvordan tannstell skal utføres inn i tiltaksplan.
- ▶ Det er ingen rutine på at tannhelsetjenesten gir opplæring til ansatte

Institusjon LHH

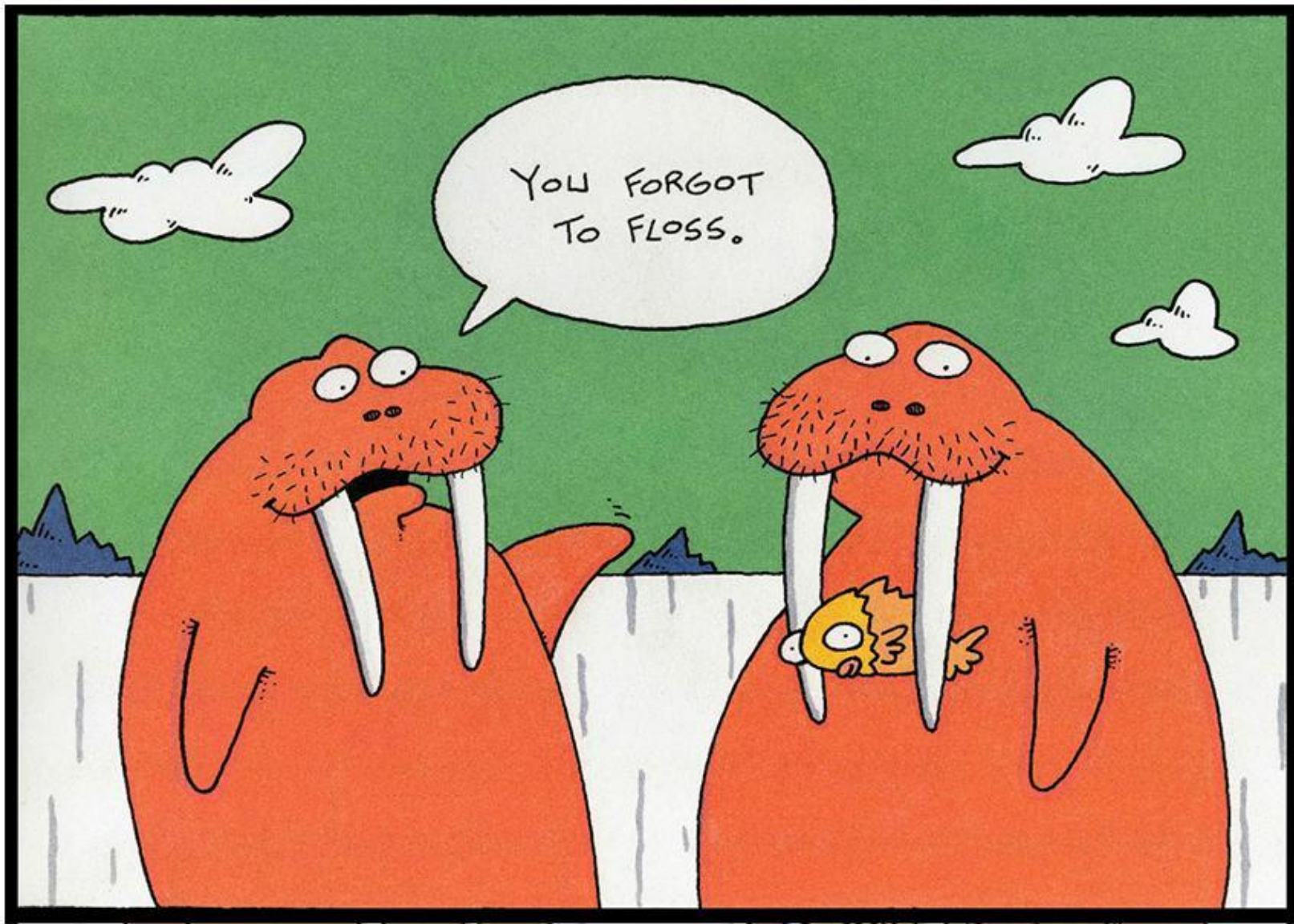
- ▶ Informasjon til pasientene dokumenteres i Gericca.
- ▶ Tannhelsetjenesten kontakter avdelingen noen uker før de kommer for å få pasientlister. Tannhelsetjenesten undersøker pasientene ved LHH årlig.
- ▶ Tannhelsetjenesten gir veiledning og skriver tannstatus for hver enkelt pasient som avd. mottar. Avdelingen legger dette inn i tiltaksplan (Gericca), og setter i gang tiltak.
- ▶ Avdelingene har tannhelsekontakter
- ▶ Alle pasienter har primærkontakter som følger opp den enkelte pasient og deres tiltaksplan.

Institusjon - Bokollektiv

- ▶ Informerer Lillehammer tannklinikk om alle pasienter som flytter inn i Bokollektiv.
- ▶ Tannhelsetjenester dokumenteres i Gericca.
- ▶ Ansvar og rutiner står beskrevet i innkomstrutine TQM
- ▶ Tannklinikken er ute en gang årlig på avdelingene. Ved behov for grundigere undersøkelser/har utfordringer/plager med tannhelsen får tilbud om regelmessig oppfølging på tannklinikken.
- ▶ Ved spesielle tilstander med behov for daglig oppfølging, får avdelingen beskjed om tiltak på utførelse

Anbefalinger fra Forvaltningsrevisjonsrapport 13-2021 Tannhelsetjenester for eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie, samt rusomsorgen

- ▶ Tannhelsetjenesten må inngå skriftlige samarbeidsavtaler med all kommuner hvor man sikrer rettighetene til pasientgruppene C og E
- ▶ Kommunene bør ha samarbeidsavtaler på klinikknivå. Særlig for å få til mer systematisk registrering og oppfølging av pasientgruppe E (Ruslidelser).
- ▶ Tannhelsetjenesten bør sørge for at sykehjem besøkes fire ganger per år, som angitt i samarbeidsrutinene for hele gruppe C.
- ▶ Tannhelsetjenesten må fokusere på at det gis mer undervisning av pleiepersonell ved sykehjem og i hjemmebasert omsorg. Det bør ligge som en fast rutine og på ulike dager og tider for å sikre at ansatte får deltatt.
- ▶ Vurdere å tilby alternativer til elektroniske brukerundersøkelser.

YOU FORGOT
TO FLOSS.